

Dieblif interesserede i Sagen end Landsdelene selv. Det er et stort Spørgsmaal, om den samme Sag fornøjet vilde have en bedre Virkning. Og, spørger man: men kan den nærværende Regjering ikke antages at have Genie og Opfindelse til at sammensætte saadanne Forsamlinger, saa vil jeg henvise til den Forsamling, som nylig er nedsat i et andet Formaal, og de fleste her Tilstedeværende vilde vist sige, at der er meget Genie i denne Forsamling, men at Regjeringen, som har valgt den, ikke har havt Genie til at — vælge den. Jeg udtaler ikke nogen anden Dom end den, jeg har hørt almindeligt udtale, og saaledes vil det ogsaa let kunne komme til at gaae med en Notabel-Forsamling. Jeg fremfører alt dette kun for at vise, at hvor godt og vigtigt det kan være, at der er en Udvei for Regjeringen mellem de forffjellige Udveie, som vi skulle aabne, hvorved Regjeringen kan bringe Sagen til Afgjærelse: gennem en saadan Forsamling, saa er det ogsaa af Bigtighed, at der er en anden Udvei; thi det kan let synes, som om denne Udvei vilde være meget vanskelig at betrede. Naar det ærede Medlem har talt om, at det er nødvendigt, at Fællesforsatningens Vedtagelse skeer igjennem en saadan Fællesforsamling, fordi det foederative System er det, vi maae holde paa, og det foederative System kræver en saadan Fremgangsmaade, saa maa jeg gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at, dersom vi af afføndrede Dele i dette Dieblif skulde danne en Foederation, saa har han fuldkommen Ret; men dette er der aldeles ikke Spørgsmaal om. Det, der er Spørgsmaal om, det er, af et Hele, som eksisterer, at danne en til Formaalet i nærværende Dieblif svarende Organisme. Hvad er det, som paa det meest fuldstændige og i een Retning aldeles fuldstændig betegner, at denne Heelhed eksisterer? det er Kongemagtens Tilværelse paa eensarttet Maade i alle Landsdele ligeoverfor vor Begrænsning i Udlandet. Udlandet betragter det danske Monarchie som repræsenteret heelt og holdent ved sin Monark. Deri er et for Statslivet, for Heelheden skarpt betegnende Udtryk; ogsaa i det Indre har denne Heelhed sit hovedsagelige Repræsantativ i Monarken. Det maae vi ikke opgive. Hvad er det saa-

ledes, vi skulle efterstræbe? Det er ikke at forene hidtil adspaltede Landsdele, men det er at skaffe denne Genheds Magt et Middel til at erkjende de forffjellige tilstedeværende Anskuelser, for af disse at danne en Villie, som skal blive Regjeringens Villie. Det er Manglen, som har været ved vore tidligere Forhold, det er den, man vil have afhjulpen. Man har erkjendt dette tidligere; det var allerede erkjendt forend 1848, at Regjeringen paa det udviklede Standpunct, som Staten var kommen paa, ikke kunde forudsættes i sig selv at have den fornødne Indsigt for at kunne bestemme Statens Villie; for at kunne faae den fornødne Indsigt, gjorde man Raad til Folkets Repræsantanter. Det er det Samme, der nu skal gjennemgaaes. Det gjælder om at naae Maalet saa hurtigt som muligt, saa kort som muligt at lade Kongen være uvidende om Landsdelenes Anskuelser om Fællesanliggenderne. Den korteste Wei, hvorpaa dette kan naaes, er i mangfoldige Henseender den bedste, selv om det naaes lidt mindre fuldstændigt. Det er denne Betragtning af det foederative Forhold, som jeg troer er indsluppen det ærede Medlems Opmærksomhed, at nemlig det foederative her kommer frem som det andet Moment og ikke som det første i Heelstaten. Monarchiet har en ældre Cristents, og Udviklingen i den foederative Form er kun en Udvei, hvoraf man maaftæe kun i Forbigaaende benytter sig for at tilfredsstille de Forffjelligheder, som Administrationen og Bestyrelsen har udviklet og næret i en Række af Aar.

Formanden: Rigsdagsmanden for Rjøbenhavn 3die Valgkreds har Ordet, for at gjøre en kort Bemærkning.

Rosenørn: Den ærede Ordførers Foredrag foranlediger mig til et Par korte Bemærkninger. Jeg har ikke taget den citerede Bladartikel, men den Kgl. Kundgjørelse til Udgangspunct og kun benyttet det andet nævnte Moment som et Fortolkningsmiddel. De Begivenheder, som ere foregaaede her i Rigsdagen, have ikke løst Regjeringen fra noget Baand, ved hvilket den var bunden igjennem den Kgl. Kundgjørelse, saaledes som den